

Examen VSBO TKL

2021

tijdvak 1
maandag 17 mei
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Beantwoord alle vragen in dit opgavenboekje.

Bij dit examen hoort een bijlage.

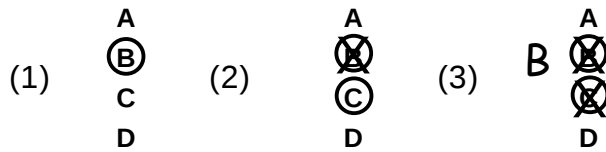
Dit examen bestaat uit 35 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 49 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

- Omcirkel de letter van het goede antwoord (voorbeeld 1).
- Geef verbeteringen aan volgens voorbeeld 2 of 3.

Beantwoord alle open vragen in het Nederlands.

Tekst 1 Geen plek voor (hard)lopers op Curaçao

- 1p 1 Een tekst kan op verschillende manieren ingeleid worden.
Wat is de functie van alinea 1 van deze tekst?
Alinea 1
- A noemt de aanleiding voor het schrijven van de tekst en benoemt het centrale probleem.
 - B schetst een toekomstbeeld en wil de lezers daar over laten nadenken.
 - C vat een eerdere gebeurtenis samen en schetst de structuur van de rest van de tekst.
 - D vertelt een anekdote om de aandacht van de lezers te trekken voor een gebeurtenis uit het verleden.
- 2p 2 Lees de volgende definitie: *Verhoogd of afgescheiden deel van de weg dat speciaal bedoeld is voor gebruik door voetgangers.*
→ Met welke drie woorden wordt het bovenstaande begrip aangeduid in de tekst?
- 1
- 2
- 3
- 1p 3 Van wat voor soort verband is er sprake tussen alinea 3 en alinea 4?
- A concluderend
 - B opsommend
 - C samenvattend
 - D tegenstellend
 - E vergelijkend

- 1p 4 Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil de lezer informeren over
A bestaande problemen in het verkeer en de mogelijke aanpak daarvan.
B de risico's die verbonden zijn aan de aanpak van verkeersdrukke.
C problematische verkeerssituaties en hoe die intussen opgelost zijn.
D toekomstige verkeerssituaties en hoe daarbij risico's te voorkomen.

- 1p 5 Een schrijver kan voor een tekst gebruikmaken van:
1 feiten
2 zijn eigen mening
3 meningen van anderen

Waarvan is bij deze tekst gebruikgemaakt?

- A alleen 1
B alleen 1 en 2
C alleen 1 en 3
D 1, 2 en 3

Tekst 2 Jan, Jans en de kinderen

- 1p 6 Catootje legt uit dat ze altijd lol heeft op school met Jeroen, die een vreselijke grappenmaker is.

→ Wat vertelt ze haar ouders nog meer over haarzelf en Jeroen?

1

2

- 2p 7 Catootje moet steeds vreselijk lachen om Jeroens reactie.

→ Leg uit wat hij doet dat zo grappig is.

Maak ook een nieuwe reactie van Jeroen bij het hieronder gegeven voorbeeld.

Uitleg:

.....

Nieuw voorbeeld: Als Catootje zegt: *'Ik pak even een glas'*,

dan zou Jeroen zeggen:

- 1p 8 In plaatje 7 zegt moeder Jans: *'Ik ben blij dat het nog kinderen zijn.'*
→ Leg uit waarom ze daar blij om is.

.....
.....

- 2p 9 In plaatje 8 staat geen tekst, maar wel twee grote vraagtekens: een bij moeder Jans en een bij vader Jan.
→ Leg uit wat die vraagtekens aanduiden.
Maak daarvoor de volgende zinnen af:

Vader Jan denkt:

Moeder Jans denkt:

Tekst 3 Aan wiet kon je toch niet verslaafd raken?

- 1p 10 De titel *'Aan wiet kon je toch niet verslaafd raken?'* trekt de aandacht. De schrijver heeft de titel expres op deze manier geformuleerd.
→ Welke lezers wil de schrijver hiermee trekken?
Maak de volgende zin af met maximaal 10 woorden:

De titel trekt de aandacht van lezers die

.....

- 3p 11 Kruis achter elk verband hieronder aan of het voorkomt binnen alinea 2.

verband	wel	niet
algemene uitspraak - voorbeeld		
oorzaak - gevolg		
probleem - oplossing		
tegenstelling		
verleden - heden		

- 1p 12 De slotzin van alinea 1 bevat een conclusie ('Want ... *achterhaald*').
→ Citeer de zin uit alinea 2 waarin deze conclusie herhaald wordt.

.....

- 2p 13 In het artikel worden verschillende vragen gesteld en beantwoord.
Boven alinea 3, 4, 9 en 11 horen vragen te staan (zie stippellijnen).
Hieronder staat een aantal vragen op alfabetische volgorde.
→ Geef achter elke vraag aan boven welke alinea deze hoort.
Let op, er staat één vraag bij die nergens bij hoort. Zet daar niks achter.

vraag	hoort bij alinea
Hoe kan je een cannabisverslaafde herkennen?	
Hoe raak je verslaafd aan cannabis?	
Hoe ziet een afkickprogramma voor cannabisverslaafden eruit?	
Hoeveel mensen gebruiken cannabis en hoeveel zijn verslaafd?	
Kan de 'rehab' van Ronnie Flex een positieve functie hebben?	

- 2p 14 Waar wordt '*verslavingsgevoeligheid*' door bepaald, volgens alinea 4?

1

2

- 1p 15 Welk ander woord voor '*verslaving*' wordt gebruikt in alinea 4?

.....

- 1p 16 Wat wordt in alinea 4 gezegd over '*langdurig frequent gebruik*' van cannabis?

- A Daardoor worden stevige blowers verslaafd.
- B Daardoor wordt de kans op verslaving groter.
- C Dat is het gevolg van verslaving aan andere middelen.
- D Dat leidt tot een bepaald opwindend gevoel.

- 2p 17 Jongeren kunnen een cannabisverslaving ontwikkelen in hun puberteit.
→ Welke twee andere grote risico's lopen jongeren in de puberteit als ze cannabis gebruiken? *Gebruik maximaal 15 woorden voor je complete antwoord.*

1

2

- 1p 18 Wat is de functie van alinea 7 ten opzichte van alinea 6?
In alinea 7 staat
A een conclusie bij hetgeen in alinea 6 gesteld wordt.
B een oorzaak van hetgeen in alinea 6 beweerd wordt.
C een tegenargument bij hetgeen in alinea 6 beweerd wordt.
D een voorbeeld bij hetgeen in alinea 6 gesteld wordt.

- 1p 19 Wat is de functie van alinea 9 en 10?
Alinea 9 en 10
A leggen uit hoe de behandeling van wietverslaving verloopt.
B leggen uit waarom een wietverslaafde behandeld wordt.
C sommen op welke gevaren van wietverslaving voorkomen.
D sommen op welke soorten wietverslaving bestaan.

- 1p 20 Wat is het doel van deze tekst, naast informeren?
A aansporen
B amuseren
C bewustmaken
D instrueren

- 1p 21 Noteer twee andere termen waarmee cannabis wordt aangeduid in het artikel.

1

2

- 1p 22 Het onderstaande komt in de tekst naar voren:
- Heroïne en cocaïne zijn verslavender dan cannabis.
 - Novadic-Kentron ziet steeds meer aan blowen verslaafde jongeren.
 - Veel harddruggebruikers gebruikten eerst softdrugs.

Dit zijn voorbeelden van

- A feiten ten aanzien van verslaving in Nederland.
- B meningen van mensen die met verslaafden werken.
- C meningen van mensen die zelf verslaafd (geweest) zijn.

- 1p 23 Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A Cannabisgebruik is veel schadelijker en gevaarlijker dan veel mensen zich realiseren en cannabisverslaving komt veel meer voor dan men denkt.
 - B De verslavingszorg waarschuwt voor het gebruik van softdrugs door duidelijk te maken wat de gevaren ervan zijn voor jongeren in de puberteit.
 - C Het gebruik van cannabis is niet onschuldig want vooral jongeren raken eraan verslaafd en gaan daardoor later ook harddrugs gebruiken.
 - D Ronnie Flex wil zijn wietverslaving bespreekbaar maken en daarmee jongeren waarschuwen voor de grote risico's van cannabisgebruik.

Tekst 4 Kant-en-klaar wasbordje

- 1p 24 Het onderwerp van een tekst kan op verschillende manieren worden ingeleid:
- 1 de aanleiding noemen voor het schrijven van de tekst
 - 2 de mening van de schrijver over het onderwerp geven
 - 3 de mening van een deskundige over het onderwerp citeren

Hoe wordt het onderwerp van deze tekst in alinea 1 ingeleid?

- A door alleen 1
- B door 1 en 2
- C door 1 en 3
- D door 2 en 3

- 1p 25 Een gedeelte van alinea 2 staat tussen aanhalingstekens.
→ Wat is de reden dat dit gedeelte tussen aanhalingstekens staat?

.....

- 2p 26 Kruis achter elk verband aan of dit wel of niet voorkomt binnen alinea 2.

verband in alinea 2	wel	niet
oorzakelijk		
redengevend		
tegenstellend		
voorwaardelijk		

- 1p 27 In alinea 2 staat: 'Na behandeling gingen ze allemaal met een grote glimlach weer naar huis.'
→ Hoe kwam het dat ze 'met een grote glimlach' weer naar huis gingen?
Gebruik minimaal 5 en maximaal 10 woorden voor je antwoord.

.....

.....

- 1p 28 Wat is de Nederlandse naam die in het artikel wordt gegeven voor sixpack? *Antwoord met één woord.*

.....

- 1p 29 Het tussenkopje boven alinea 3 is 'Verbanden'.
→ Welk ander woord voor 'verbanden' staat er in deze alinea?
Citeer het woord.

.....

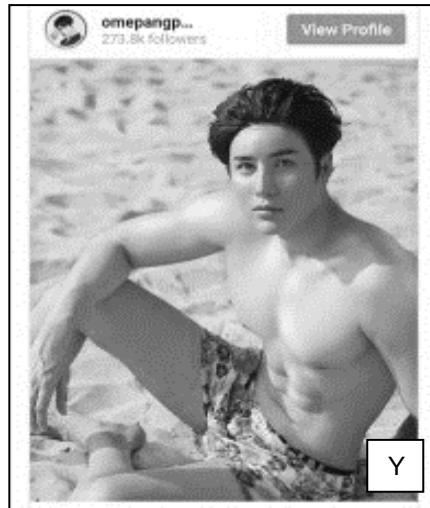
- 1p 30 In alinea 1 en alinea 3 staat het woord 'liposuctie'.
→ Citeer uit alinea 3 het zinsgedeelte van maximaal 5 woorden waaruit duidelijk wordt wat er tijdens een liposuctie gebeurt.

.....

- 3p 31 Kruis hieronder achter elke bewering aan of deze juist of onjuist is op basis van de informatie in de tekst.

bewering	juist	onjuist
Bij deze operatie wordt een deel van het buikvet verwijderd.		
Er worden spieren uit andere lichaamsdelen in de buik geplaatst.		
De behandeling is <u>on</u> mogelijk voor mensen met een heel platte buik.		
De operatie lukt beter bij mannen dan bij vrouwen.		
Het Masterpiece ziekenhuis is een erkende, legale instelling.		
Na de operatie blijven de patiënten een paar dagen in het ziekenhuis.		

- 1p 32 Welke bewering over de laatste alinea van de tekst is juist?
- A Er wordt een conclusie getrokken.
 B Er wordt een nieuw gegeven toegevoegd.
 C Er wordt een samenvatting gegeven.
 D Er wordt een voorspelling gedaan.

- 1p 33 Bekijk de afbeeldingen hierboven.
 → Bij welke alinea's van de tekst horen deze afbeeldingen?

Afbeelding X hoort bij

Afbeelding Y hoort bij

- 1p 34 Een schrijver kan voor een tekst gebruikmaken van:
- 1 feiten
 - 2 meningen van anderen
 - 3 zijn eigen mening

Waarvan is bij deze tekst gebruikgemaakt?

- A alleen 1
B alleen 1 en 2
C alleen 1 en 3
D 1, 2 en 3

Fragment

Liposuctie is een risicovolle ingreep, zeker in je buik. De wond kan bijvoorbeeld infecteren. Je buik bevat belangrijke organen, bloedvaten en zenuwen die tijdens de operatie geraakt kunnen worden, met alle gevolgen van dien. Bovendien is liposuctie niet geheel pijnloos. Tijdens de behandeling word je uiteraard wel verdoofd en je krijgt voor de eerste dagen pijnstillers, maar toch zal je nog lang na de behandeling een pijnlijk gevoel ervaren in je buik. Een ander groot nadeel van liposuctie is dat een arts nooit kan garanderen dat je een symmetrisch resultaat krijgt. Na de behandeling kun je dus onregelmatigheden in de huid blijven zien. Tot slot is een liposuctie een zeer prijzige ingreep. Voor een behandeling betaal je al gauw enkele honderden tot soms enkele duizenden euro's. Een vergoeding van je verzekeringsmaatschappij kun je wel vergeten.

<http://www.buikspieren.nl>

- 4p 35 Lees het bovenstaande fragment.
- Kruis hieronder achter elke bewering aan of deze wel of niet klopt met de informatie in het fragment.

bewering over liposuctie	wel	niet
De huid van de littekens kan heel hard worden.		
De huid van je buik blijft gevoelloos na de operatie.		
De operatie kan heel gevaarlijk zijn voor je buikorganen.		
De operatie zorgt meestal voor een asymmetrisch wasbordje.		
Je houdt lang grote wonden in je buik.		
Je voelt veel pijn tijdens de operatie.		
Je ziektekostenverzekering betaalt de operatie.		
Na de operatie kun je veel pijn houden.		